

Knoporme

Systematik: Agrotinae

Knoporme er en fællesbetegnelse for larver af en række natsommerfugle. I praksis har kun én art, ageruglen, større betydning som skadedyr.

Udseende:

Knoporme røbes oftest af deres skader, f.eks. gruber i kartofler, gulerødder eller rødbeder. Skaderne er koncentreret nær jordoverfladen. I det øverste jordlag kan man i så fald næsten altid finde nogle larver. Farven er lys gråbrun med svagt afsatte længdestriber. Larverne er helt glatte og har alle samme tendens til at rulle sig sammen ved berøring. På det tidspunkt har de nået at anrette betydelig skade, og bekæmpelse er vanskelig, både fordi de er store og opholder sig nede i jorden.

Skade:

Unge larver æder af bladene, først fra undersiden, siden fra randen. 10-12 mm lange, kravler i jorden, hvor de også æder underjordiske plantedele.

Risikoen for knopormeangreb afhænger især af nedbøren i maj, juni og juli. I løbet af maj bliver de store overvintrede knoporme til pupper.

Fra slutningen af maj til ind i juli klækkes de voksne agerugler, og hunnerne begynder æglægning på egnede værtsplanter. Æggene klækkes i juni og juli, hvor de små larver kan findes på planterne. Meget regn, navnlig i disse tre måneder, er meget skadeligt for dyrerene. Der vil ikke være større risiko for angreb, hvis der året forud ikke var mange knoporme. Omvendt er der stor fare for angreb, hvor et år med væsentlige angreb følges af et år med tørke, navnlig i de tre nævnte måneder. Risikoen for angreb er størst på let jord.

Biologi & livscyklus:

Ageruglens larve: Glinsende skiddengrå eller rødliggrå med 3 længdestriber, den midterste er dog dobbelt. 4-5 cm som udvokset. Overvintrer som larve, forpupper sig om foråret. 1 måske 2 generationer. 1 hun indeholder ca. 1.600 æg, lægger ca. 500 ad gangen.

Bekæmpelse:

I stærkt modtagelige afgrøder, som f.eks. rødbeder dyrket på let jord, bør man være særlig påpasselig. Det kan ske ved opsætning af agerugleferomonfælder, og ved at følge nedbørssituationen. Disse forholdsregler er især vigtige, hvis der har været mange knoporme året forud.

De nævnte fælder tiltrækker hanner af ageruglen ved hjælp af en duftkapsel med hunnens kønsferomon. Det er det stof, hvormed hunnen tiltrækker hannen med henblik på parring. Fælderne fortæller, hvornår flyvningen finder sted, og fangstens størrelse benyttes, sammen med vejrudsigter, til risikovurdering og fastsættelse af eventuelle bekæmpelsestidspunkter. Det gælder om at ramme små larver.

Behandling foretages med mindst 400 l sprøjtevæske pr. ha - bedst om aftenen. Herved rammes nemlig også de lidt større larver ved foden af planterne.

I stærkt modtagelige afgrøder, som f.eks. rødbeder dyrket på let jord, bør man følge nedbørssituationen.

Bekæmpelse:

Biologisk: Kontakt din konsulent.

Kemisk: Kontakt din konsulent eller slå op i [Middeldatabasen](#).